

نشست اردیبهشت ماه ۱۳۹۰

اراده‌ی جمعی

صیانت از نظام حسابرسی است

قانون هم‌سوایی و هماهنگی دارد. دومین نظر درباره راهکارهای اعتلای جامعه تعریف معیارها و شاخص‌های حق‌الزحمه‌ی حسابرسی بود. یکی از اعضای جامعه حسابداران رسمی در این باره گفت:

شرکت‌ها به دنبال منافع خودشان هستند. برخی از شرکت‌ها تا آنجا شان و منزلت حرفه ما را نزول می‌دهند که بلافاصله پس از احوال‌پرسی می‌پرسند: چند می‌گیری کار شرکت ما را انجام بدهی؟ گمان می‌کنم که یکی از اقداماتی که می‌تواند نقش مهمی در اعتلای حرفه ما داشته باشد این است که عوامل و شاخص‌هایی برای دستمزد حسابرسی موسسات انتخاب و ارائه شود.

رضایی در واکنش به این پیشنهاد چنین گفت: یکی از شدیدترین آسیب‌هایی که بر پیکره‌ی حرفه‌ی ما وارد می‌شود و ما هنوز هم راهکاری برای آن نیاندیشیده‌ایم عدم تعیین مبانی حق‌الزحمه‌ی حسابرسی موسسات است. ما شاهدیم که استفاده‌کنندگان از خدمات موسسات حسابرسی براساس جبر ناگزیر از بهره‌گیری از خدمات ما هستند تا زمانی که این جبر هست، تا زمانی که این اجبار است، اتفاقاتی از این

جستجوی دستیابی به نتایج فوری بود یا اینکه انتظار داشته باشیم که از هر جلسه‌ای که برگزار می‌شود بلافاصله نتیجه‌ای عایدمان شود.

وی سپس به حاضران در نخستین نشست سال ۱۳۹۰ اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی پیشنهاد کرد تا نظرات خود را پیرامون این موضوع ارائه دهند. در این باره سه نظر مطرح شد:

نخست اینکه چرا با این که حرفه‌ی تخصصی ما حسابرسی است، تشکل حرفه‌ای ما با نام حسابداران رسمی است؟ سوال این است که حسابدار رسمی ایرانی چه فرقی با حسابدار رسمی سایر کشورها دارد؟

رضایی درخصوص این سوال مطرح شده چنین پاسخ داد: من هم زمانی با این عضو جامعه موافق بودم. من هم بر این عقیده بودم که باید برای اصلاح عنوان جامعه حسابداران رسمی کشور اقدامی صورت گیرد. اما پس از مدتی به این نتیجه رسیدم که مبادا این اقدام در نهایت منجر به تضعیف جامعه شود. این صحبت چندان ارتباطی به موضوع بحث ما یعنی راهکارهای اعتلای جامعه ندارند. اما به نظر من این نام و تشکل حرفه‌ای ما با اهداف پیش‌بینی شده در

جهانگیر رضایی، حسابدار رسمی که میزبان نشست اردیبهشت‌ماه جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران بود، مباحث خود را پیرامون موضوعات راهکارهای اعتلای جامعه حسابداران رسمی کشور، تعیین تکلیف حق‌السهم شرکا در صورت فوت یکی از اعضای موسسه حسابرسی و نیز دستورالعمل جدید بانک مرکزی مبنی بر انتخاب حسابرسان منتخب بانک مرکزی ارائه داد. وی ضمن ارائه‌ی سخنرانی خود، حاضران در نشست را به ارائه‌ی دیدگاه‌ها و نظرات‌شان، دعوت کرد.

نخستین محور سخنرانی رضایی، راهکارهای اعتلای حرفه‌ی حسابرسی و شان و منزلت جامعه‌ی حسابداران رسمی کشور بود. وی در این باره تصریح کرد: یکی از راه‌هایی که من برای اعتلای جامعه متصورم این است که مدیران مالی یا روسای اقتصادی بنگاه‌های اقتصادی را باید از میان دانش‌آموختگان حسابداری برگزید.

رضایی با تاکید بر اینکه ما در این جلسات تنها درصدد طرح و پی‌گیری مساله هستیم، گفت: در این جلسات مباحث مختلفی را ارائه خواهیم کرد و بر این عقیده هستیم که نباید در

اندازه که خودشان دریافت می‌دارند، به بازماندگان همکار خود نیز تخصیص دهند.

او سپس به چارچوب قانونی این موضوع اشاره و خاطر نشان کرد: قانون ارث باید در این باره اعمال شود. اما موضوع مهمی که دغدغه ما هم است این است که شرکا منصف باشند و قیمت‌گذاری‌ای که برای موسسه می‌شود، قیمتی منصفانه و درست و واقعی باشد.

وی گفت در عین حال می‌دانیم که در موسسات بین‌المللی، سرقفلی معنایی ندارد و در مقابل همه‌ی اعضای موسسه پس از بازنشستگی حقوقی بسیار خوب و مناسب دریافت می‌کنند.

رضایی ادامه داد و گفت: ما یلم در صورت تمایل اعضای جامعه نظرات خود را در این خصوص ارائه دهند که آینده‌ی موسسه‌ی حسابرسی که به اعتبار حسابدار رسمی رشد می‌کند و ریشه می‌دواند، پس از رحلت هر یک از شرکا به دیار باقی، چه خواهد شد؟

رضایی با بیان اینکه از میان اعضای جامعه حسابداران رسمی حدود ده نفر به رحمت ایزدی پیوسته‌اند، گفت: دوستان می‌توانند تجربه‌ی سایر کشورها را هم مورد اشاره قرار دهند.

یکی از حاضران که سابقه‌ی فعالیت در حسابرسی موسسات امریکایی را در کارنامه‌ی کاری خود داشت، در این باره گفت: در امریکا موسسات سرقفلی دارند. پس از مرگ هر یک از شرکای موسسه، آگهی عمومی در نشریه‌ی تخصصی حرفه منتشر می‌شود و سهم‌الشرکه‌ی متوفی به مزایده گذاشته می‌شود. البته اولویت خرید سهام با شرکای موسسه است.

نظر دیگری که بیان شد این بود که بهتر است اعضای شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی در خصوص تعیین میزان سرقفلی و حتی تعریف آن در این حرفه، آیین‌نامه یا بخشنامه‌ای تدوین کنند.

استدلال این عضو جامعه جالب و شنیدنی بود: از آن‌جا که میانگین سنی اعضای جامعه بالاست، بهتر است در این خصوص چاره‌ای اندیشید تا از دعوای احتمالی وراثت و شرکا و حتی کشیده شدن این موضوع به حکمیت پیشگیری شود.

یکی از اعضای شورای عالی جامعه در این زمینه از موسسه‌ای یاد کرد که شریک همکار خود را در سال ۱۳۵۴ از دست داد. اما هنوز هم شرکای این موسسه خود را موظف می‌دانند تا سود و حقوق ماهیانه این عضو را به همان

دست نیز خواهد افتاد. متأسفانه واقعیت دارد که تا زمانی که زور و اجباری در میان باشد، این رفتارها، این بی‌احترامی‌ها را به هم‌صنفان و همکارانمان شاهد خواهیم بود.

نظر سوم درباره‌ی راهکارهای اعتلای حرفه‌ی حسابرسی، گنجاندن روز حسابدار در تقویم رسمی کشور است.

یکی از اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی کشور در این باره خاطر نشان کرد: هنوز سند راهبردی سال ۱۳۹۰ را نخوانده‌ام اما فکر می‌کنم که سال ۸۷ دبیرکل جامعه اعلام کرد که ما برای اعتلای حرفه‌ی حسابداری در کشور در تلاش هستیم تا روزی به نام روز حسابدار در تقویم رسمی کشور به ثبت برسد. از آن هنگام تا به امروز بیش از دو سال می‌گذرد و همچنان چشم به راه یک روز به نام روز حسابدار در تقویم رسمی کشور هستیم. چگونه است که کارگر و پزشک و پرستار و سایر مشاغل یک روز به نام خودشان به ثبت رسانده‌اند اما ما با این تشکل منسجم هنوز در این راه موفق نبوده‌ایم؟

رضایی در این باره نیز آخرین اقدامات شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی را به اطلاع حاضران در نشست اردیبهشت ماه جامعه حسابداران رسمی کشور رساند. وی گفت: جامعه در این باره در حال پیگیری و انجام اقداماتی است و مکاتبات مربوطه در این زمینه انجام شده است.

وقتی به دیار باقی می‌شتابیم...

رضایی سپس دستور دوم جلسه را اعلام کرد و آن موضوع تعیین تکلیف سهم‌الشرکه‌ی آن دسته از همکارانی است که فوت می‌کنند.

سوال این بود: به نظر شما آینده‌ی شرکا و خانواده‌ی همکار متوفی چه گونه باید رقم بخورد؟

و... در امور جامعه انتقاد می‌کرد و گفت آن دسته از اعضای جامعه که در این امور با این سازمان‌ها همکاری می‌کنند وظایف و رسالت‌های حرفه‌ای خود را فراموش کرده‌اند.

در ادامه بار دیگر جهانگیر رضایی تاکید کرد که ما در قبال جامعه مسئولیت‌هایی داریم. اگر گمان می‌کنید که باید بنشینیم و دست روی دست بگذاریم و از شورای عالی بخواهیم که همه‌ی کارها و خواسته‌های ما را مورد رسیدگی قرار دهند، در اشتباه هستید. چراکه اعضای این شورا، صرفاً نمایندگانی هستند که اقدامات و فعالیت‌های‌شان برآمد و انعکاس خواسته‌ها و دیدگاه‌های ما و نیز طرح مسایلی است که از سوی ما مطرح می‌شود.

وی افزود: من همچنان تاکید می‌کنم که متأسفانه هنوز از پتانسیل نهفته در جامعه حسابداران رسمی کشور به‌خوبی استفاده نشده است. این جلسات می‌تواند یکی از اجرایی‌ترین راهکارهای ما در اعتلای حرفه‌ی حسابرسی و حسابداری باشد.

رضایی یادآور شد: به تجربه به من ثابت شده هرگاه خودمان در انعکاس خواسته‌های مان و نگرش‌هایمان پیرامون مسایل مختلف پیشگام بوده‌ایم، شورا نیز در حل و فصل مسایل مطرح شده، مضربوده است. بر این باور هستیم که کناره‌گیری و استعفا، راه‌حل پیش روی ما نیست.

رضایی پس از این با دعوت از دبیر کل جامعه خواست تا پیرامون دستورالعمل بانک مرکزی مبنی بر انتخاب حسابدار معتمد بانک مرکزی سخن بگوید.

ملک آرایی در ابتدا ضمن تبیین از نحوه‌ی عملکرد جامعه نسبت به دخالت سایر نهادها در امور حرفه‌ای اعضا و

مرور تجربیات مشابه سال‌های اخیر، به‌ویژه ارائه‌ی فهرست حسابرسان معتمد از سوی سازمان بورس، گزارشی از اقداماتی که تاکنون توسط شورای عالی و هیئت‌مدیره در این زمینه انجام شده به حاضران ارائه کرد.

دبیرکل جامعه به‌اختصار مکاتبات و جلساتی که هیئت‌مدیره‌ی جامعه در این زمینه با بانک مرکزی و نمایندگان این بانک انجام داده‌اند یادآور شد و ابراز امیدواری کرد که با همکاری شورای عالی رایزنی با بانک مرکزی را ادامه خواهد داشت.

پس از این، یکی از حاضران در نشست چنین سوال کرد: وقتی از اجماع و ضرورت اجماع برای یک حرکت جمعی، یک کار جمعی، سخن می‌گوییم، راهکار اجرایی این اجماع چیست؟ چگونه این اجماع حاصل می‌شود؟ رضایی در این باره پاسخ داد: می‌توان از شیوه‌های نوین الکترونیک برای رای‌گیری از اعضا بهره برد.

اما در این زمینه دبیرکل جامعه تاکید کرد: این درست است که دموکراسی ایجاب می‌کند که ما با رای‌گیری از اعضا درخصوص مسایل مختلف به اجماع مورد نظر دست یابیم اما واقعیت این است که با همه‌ی محدودیت‌هایی که شما هم از آن مطلع هستید، این صرفاً یک خواسته‌ی آرمانی است که تحقق آن به‌سختی میسر است. درمقابل، اعضا می‌توانند با مشارکت در انتخابات، نمایندگان را برگزینند که هم‌سو و هم‌عقیده باشند. درحالی‌که متأسفانه این اتفاق هم رخ نمی‌دهد و برخی از اعضا حتی در انتخابات نیز حضور ندارند. مسئله‌ی دیگر آن‌که اعضا خود را موظف بدانند که در جلسات ماهانه‌ی جامعه حضور به‌هم رسانند تا ما نیز از نظرات و دیدگاه‌ها و خواسته‌های‌شان مطلع شویم.

پس از طرح این موضوع، رضایی پیشنهاد داد بهتر است پیش از این از شرکای باقیمانده آن‌دسته از موسساتی که همکاران خود را ازدست داده‌اند بخواهیم تا در یک جلسه از تجارب خود برای ما سخن بگویند.

دستورالعمل پیشنهادی بانک مرکزی

دستورالعمل انتخاب حسابرس منتخب بانک مرکزی، موضوع دیگر نخستین نشست سال ۱۳۹۰ اعضای جامعه حسابداران رسمی کشور بود. رضایی با دعوت از عباس وفادار خواست تا وی به قرائت متنی بپردازد که نوشته است. وفادار نیز به زبان طنز از دخالت سازمان‌های دیگر، مانند سازمان بورس و اوراق بهادار و بانک مرکزی